

[Peter Duetof]

Og jeg må gentage, hvad jeg også har sagt i en kort bemærkning, at for CD at se er der så kun én løsning – enig med SF – og det er jobrotation, det er orlovsordninger, og det er fleksibilitet. Jeg har f.eks. aldrig helt forstået, at to mennesker ikke kunne dele et job og så gå på supplerende dagpenge som opfølgning af det. Men jeg kan forstå, at der også er taget hånd om det.

Jeg ved godt, at rotationsordning og orlovsordning ikke virker for alle. Der er mennesker, der har job, hvor det er umuligt. Jeg ved godt, at der er virksomheder, der ikke kan klare det og ikke kan leve med den arbejdsform. Men det betyder da ikke, at vi ikke skal gøre det, for der er stadig virksomheder, der kan udnytte det. Og efter CD's opfattelse er netop dette en meget, meget langsigtet måde at gå ind i det at forsøge at nedbringe arbejdsløsheden. Så jeg håber, at SF vil være konstruktiv i de diskussioner. Nu har jeg jo lige fået at vide, at jeg er socialist, men bortset fra det har vi ikke altid så meget til fælles. I dette tilfælde vil jeg godt sige, at dér synes jeg SF kan gå positivt ind i samarbejdet.

Og så er det vel også igen en holdningsændring, som er nødvendig. Det kan være, at det både er banalt og jeg ved ikke hvad at sige det, men man er vel nødt til at erkende, at hvis arbejdsmarkedet – også på trods af rotationsordninger osv. – skal komme til at fungere, må man have et mere fleksibelt arbejdsmarked. Det betyder, at vi må vænne os til, at ikke alle arbejder på samme tid – ikke bare med rotationen, men også at det ikke er fra 8 til 16 eller fra 9 til 17, man arbejder hver dag.

Man skal også understrege den geografiske bevægelsesmulighed. Vi er nødt til at sige, at arbejdsmarkedets parter og arbejdstagerne må indstille sig på, at man i løbet af de kommende år må være nødt til at flytte efter arbejdet, hvad enten det sker rundt i Danmark, eller det sker i Europa.

I virkeligheden er det vel sådan, at den harmonisering i EF på en lang række områder, som så mange har kritiseret, er endnu hårdere og endnu værre nationalt på vores arbejdsmarkedsområde. Det er, som om alle har skullet være samme sted på samme tid. Og det giver jo nogle problemer – ikke bare det med, at produktionsapparatet ikke bliver udnyttet godt nok, men det giver altså også miljøproblemer,

trafikproblemer, energiproblemer. Blot det, at alle virksomheder har spidsbelastning i samme periode, stiller da nogle andre krav til vores energipolitik, end hvis man kunne sprede belastningen ud over et døgn.

Den slags diskussioner er vi også nødt til at tage med for at gøre erhvervslivet mere konkurrencedygtigt, men også for at gøre arbejdsmarkedet mere fleksibelt, for det må være det, der skal være med til på længere sigt at bringe arbejdsløsheden ned.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at jeg ikke tror på, at beslutninger i Folketinget bringer mennesker i arbejde, men jeg tror på, at Folketinget kan gøre systemet så åbent og fleksibelt, at arbejdsmarkedets parter og virksomhederne er i stand til at få flere i arbejde. Altså det er ikke beslutninger her om, at så og så mange mennesker skal i arbejde, der er afgørende, men at rammerne bliver lettere at arbejde med, og jeg er helt overbevist om, at det også er det, regeringen satser på.

Den sidste bemærkning skal så være den, at lykkes dette ikke, hvis vi i debat efter debat taler om, at nu skal der så og så mange i arbejde, hvorefter mennesker kan konstatere et halvt eller et år efter, at der ikke er kommet flere i arbejde, så bliver det et problem for folkestyret. Det bliver et problem for alle de frustrerede og ramte mennesker rundt om i det danske samfund, der for hver gang, man udstikker de gyldne løfter, som så ikke bliver til noget, siger: Jamen politikerne og det politiske system kan vi alligevel ikke stole på.

Jeg skal bare ud fra en historisk betragtning minde om – uden at jeg tror, at det sker i Danmark i morgen, om et halvt år eller om et år – at noget af det allerværste, vi kan frygte i Østeuropa, eller det værste, vi så i mellemkrigstiden i Europa, var, at demagoger og diktatorer og tyranner spillede på folks træthed over for et demokrati, der lovede mere, end det kunne holde. Så det er ikke kun de menneskelige problemer, som er meget vigtige, det er ikke kun de økonomiske problemer, det er ikke kun ønsket om at få så mange i arbejde som muligt, der står på spil. Det er i virkeligheden også grundlæggende holdningen omkring vores folkestyre og vores demokrati, og hvordan tingene kommer til at fungere. Så vi har et ganske stort arbejde forude i denne sag.